

De onderwerping van Oekraïne zou de voorbode zijn van die van Europa!

Door Jean Marsia, voorzitter van de Europese Vereniging voor Defensie IVZW (S&D)
Guy Buchsenschmidt, vice- voorzitter van de S&D,
Bruno Smets, Emile Peeters en Roland Gueubel, S&D bestuurders.

Sinds 24 februari 2022 heeft president Poetin een aanzienlijke troepenmacht gestuurd om Oekraïne binnen te vallen, in overtreding van de meest elementaire regels van het internationale recht. Veel Europeanen zijn gefrustreerd door de betrekkelijke passiviteit van het Westen ten aanzien van deze agressie, waarbij Oekraïense soldaten en burgers gedood worden door op hol geslagen Russische troepen. Deze Europeanen zijn boos, maar niet verbaasd : onze militairen hebben destijds werkeloos toegekeken bij de slachtpartijen in Vukovar en Sarajevo, zij hebben de Rwandezen aan een wreed lot overgelaten. Zij weten dat onze mogelijkheden om op te treden beperkt zijn. Door het veto van Bondskanselier Merkel en President Sarkozy tijdens de Atlantische Raad van 2008 in Boekarest, maakt Oekraïne geen deel uit van de NAVO, die er alleen kan ingrijpen als er een wereldwijd conflict dreigt. Dit zou snel nucleair kunnen worden, aangezien Rusland heeft bedreigd deze wapens te gebruiken in geval van westerse interventie. De Atlantische Raad kan slechts zijn afkeuring uitspreken, maar de aanwezigheid van NAVO-troepen in landen die aan Rusland grenzen, ook al blijft die beperkt tot enkele duizenden manschappen, waaronder Amerikanen, versterkt de druk van de westerse economische sancties.

De VN heeft Rusland met een overweldigende meerderheid veroordeeld, maar dat lijkt Rusland niet te deren schelen: het land is verre van geïsoleerd, China, India en een groot deel van Afrika hebben niet voor gestemd. De Europese Unie (EU) slaagt erin eensgezind te blijven. Voor één keer, reageerde ze vrij snel. De bijdrage van de Europese Staten is aanzienlijk: zelfs Duitsland en België hebben wapens en munitie naar Oekraïne gestuurd, wat een radicale koerswijziging is. Voor het eerst heeft de EU haar Europese Vredesfaciliteit gebruikt om voor 450 miljoen euro aan wapens en voor 50 miljoen euro aan medische benodigdheden voor Oekraïne te kopen. Het Europese luchtruim is gesloten voor Russen, Russia Today en Sputnik zijn verboden. Het Westen heeft economische sancties van ongekende omvang toegepast: geen visa meer, bevrozing van de tegoeden van hoogwaardigheidsbekleders die dicht bij het Kremlin staan, opschorting van de Russische export naar westerse landen, met uitzondering van diamanten, gas en olie, uitsluiting van Russische banken uit het internationale betalingssysteem. De lijst is lang en de gevolgen voor het dagelijks leven van Russen en westerlingen zullen waarschijnlijk aanzienlijk zijn. Poetin maakt zich er waarschijnlijk geen zorgen over. De repressie van de tegenstanders, het muilkorven van de pers, propaganda en desinformatie hebben hun werk gedaan. Het "regime" kan rekenen op de steun van het Russische parlement, het was of dat of de afgevaardigden naar de Goelag sturen...

Mede dankzij de westerse hulp is het Oekraïense verzet strijdlustig; de Russen lijken in het noorden te stagneren: een Russische pantsercolonne staat al enkele dagen stil op de weg naar Kiev. De Oekraïners geven blijk van een bewonderenswaardige wil om hun land te verdedigen, zelfs ten koste van hun leven. Vaders nemen hun vrouwen en kinderen mee naar de Poolse grens voordat zij ten strijde trekken, ook al weten zij dat zij hen waarschijnlijk niet meer zullen terugzien.

De gevolgen van deze invasie zullen dramatisch zijn. De Oekraïense grond is doordrenkt met het bloed van zijn kinderen. Voor degenen die niet willen of kunnen vluchten, wachten er zware beproevingen: voedsel vinden, toegang tot drinkwater, gezondheidszorg, verwarming, onderdak, herhuisvesting. Bijna een miljoen vluchtelingen zijn reeds naar West-Europa gevlucht. Volgens de VN zou hun aantal kunnen oplopen tot 5 miljoen. De bewonderenswaardige solidariteit van de Polen, Slowaken en Roemenen, die in de frontlinie staan om hen op te vangen, verdient alle lof.

Deze tragedie heeft van president Zelensky een Staatsman gemaakt. Hij is democratisch verkozen in een zeer eerlijk en transparant proces, waarin de pro-Russische separatisten minder dan 10% van de stemmen kregen.

Poetin heeft zijn ware aard onthuld: hij is de zuiverste emanatie van het Sovjetregime en de KGB in het bijzonder. Ongetwijfeld heeft hij de val van de USSR ervaren als de ineenstorting van het systeem dat hij met ijver diende en dat hem in ruil daarvoor in staat stelde op te klimmen. Hij was een goed tacticus, een beroepsleugenaar, een rekenaar en een formidabele manipulator, en wist de gunst van president Jeltsin te winnen en hem uiteindelijk op te volgen. Hij is sinds 2000 aan de macht en heeft in 2020 per referendum een grondwetswijziging gekregen waardoor hij zich nog twee termijnen kandidaat kan stellen. Er is een paranoïde kant aan deze geheimzinnige en ondoordringbare man. Hij voelt aan dat als hij de macht opgeeft, hij niet van een rustig pensioen zal kunnen genieten.

Na de toetreding van negen satellietstaten van de voormalige USSR, waaronder Polen en de Baltische Staten, tot de EU en de NAVO gaf Poetin tijdens de Veiligheidsconferentie van München in 2007 en de Atlantische Raad van Boekarest in 2008, de laatste die hij bijwoonde, uiting aan een diep gevoel van echte of geveinsde onveiligheid. Dit kan een manier zijn om zijn verlangen te verbergen om de Russische overheersing over deze staten te herstellen. Het lidmaatschap van Oekraïne van deze twee organisaties is voor hem totaal ondraaglijk, omdat dit democratische land de Russen aanmoedigt zijn dictatuur aan te vechten. Hij heeft altijd gezegd dat hij een buffer nodig heeft tussen Russisch grondgebied en het Westen.

Reeds op 26 februari 2022 heeft Poetin Finland en Zweden bedreigd met "militaire gevolgen" indien zij zouden trachten toe te treden tot de NAVO. Hij heeft nu geëist dat de Finse regering zich verbindt tot een beleid van militaire ongebondenheid als een belangrijke factor bij het waarborgen van veiligheid en stabiliteit in Noord-Europa. De volgende dag was volgens een opiniepeiling voor het eerst een meerderheid van de Finnen voor het lidmaatschap van de NAVO.

Nadat Poetins pogingen om het Westen zover te krijgen dat het het lidmaatschap van de NAVO aan Oekraïne zou ontzeggen, waren mislukt, schakelde hij in de hoogste versnelling: Oekraïne moest worden "gedenazificeerd" en "gedemilitariseerd" en de pro-Russische bevolking van Donbass moest worden beschermd tegen "genocide". Naast deze paranoïde waan bestaat er geen twijfel over dat Poetin de vernederingen die hij heeft ondergaan, desnoods met bloedvergieten, wil uitwissen.

Over de hele wereld zijn de reacties op de invasie uiteenlopend. Traditiegetrouw en uit bezorgdheid om zijn betrekkingen met Rusland te vrijwaren, nam China geen duidelijk standpunt in en gaf Rusland, noch Oekraïne gelijk. De Angelsaksen waren er snel bij om Rusland sancties op te leggen en antitank- en luchtafweerwapens en munitie aan Oekraïne te leveren. Op 27 februari heeft de industrieel Elon Musk de telecommunicatie in Oekraïne gedeeltelijk hersteld met zijn Starlink-constellatie.

Het Westen, met inbegrip van Zwitserland, is unaniem in het veroordelen van de Russische interventie en het blokkeren van Russische tegoeden. Voor één keer toont de EU haar solidariteit met Oekraïne. Zelfs het Hongarije van Orban heeft de sancties goedgekeurd, omdat het Hongaarse volk zich de agressie herinnert die het in 1956 heeft ondergaan. Als Frans president, permanent lid van de VN-Veiligheidsraad en roulerend voorzitter van de Europese Raad voor de huidige periode van zes maanden, hoopte Macron dat onderhandelingen voorrang zouden krijgen op het getrappel van laarzen. Helaas is dit niet gebeurd. Door de NordStream2-pijpleiding van bij het begin gesloten te houden, heeft Duitsland blijk gegeven van enige moed, aangezien de helft van het gas dat het invoert via NordStream1 uit Rusland komt. De huidige relatieve schaarste drijft de prijzen van gas en olie, en dus van elektriciteit, op, met alle gevolgen van dien voor het welzijn van onze bevolking en voor onze industriële productie, die ook te lijden zal hebben onder de stopzetting van de invoer van grondstoffen uit Rusland wegens de sancties, en uit Oekraïne door de oorlog.

Bondskanselier Scholz heeft op 28 februari in de Bondsdag krachtig gereageerd op de inval in Oekraïne en een nieuwe veiligheids- en defensiedoctrine geformuleerd. Hij steunt Oekraïne, onder meer door wapenleveranties. Hij is van mening dat de Bundeswehr nieuwe, robuuste capaciteit

nodig heeft die opgewassen is tegen de Russische, en daartoe werkt hij aan de oprichting van een speciaal investeringsfonds met een budget van 100 miljard euro tegen 2022. Hij wil met Europese partners samenwerken. Hij zal elk jaar meer dan 2% van het bruto binnenlands product aan defensie besteden. Hij wil een vrij en open, rechtvaardig en vreedzaam Europa, en dat wil hij verdedigen.

Het valt nog te bezien wat Poetin zal doen. Hij lijkt te willen onderhandelen over het staken van de vijandelijkheden met Oekraïne. Maar wat nu? Gaat hij achter de Baltische staten aan? Polen? Dat is onwaarschijnlijk, omdat de NAVO dan artikel 5 van het Verdrag van Washington zou moeten activeren, dat een militaire reactie mogelijk maakt. En dat zou de 4de Wereldoorlog inluiden als we de Koude Oorlog als de 3de beschouwen. Maar uiteindelijk is niets onmogelijk, want Poetin is onvoorspelbaarder dan ooit en zijn soldaten en zijn bevolking bloed besparen is zeker niet zijn prioriteit. Hij zal waarschijnlijk proberen alle satellieten en neutrale Staten van de voormalige USSR, waaronder Zweden, Finland en Oostenrijk, tot ongebondenheid te dwingen. Om de status van Rusland als belangrijke militaire macht te herstellen, heeft Poetin de afgelopen 20 jaar de economische ontwikkeling opgeofferd, die zich beperkt tot de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen en de uitvoer van wapens.

Europa zal waakzaam moeten blijven, het Latijnse gezegde moeten toepassen: "Si vis pacem, para bellum", als je vrede wilt, bereid je dan voor op oorlog, en beheers de economische gevolgen van deze ernstige crisis. Hoewel de gasvoorziening lijkt te zijn verzekerd door Algerije, Qatar, enz., zullen veel industriële activiteiten tot stilstand komen door een gebrek aan Russische of Oekraïense metalen, materialen en technici. Het einde van de lancering van Europese satellieten door Sojoez-raketten vanuit Kourou vormt een probleem, met name voor de Franse luchtmacht en het ruimtevaartagentschap, die wachten op de lancering van een aardobservatiesatelliet, en voor de uitbreiding van de Galileo-constellatie. Europa zal wachten op zijn gouvernementele en militaire gecodeerde en beveiligde navigatiedienst.

Het aanvaarden van een neutrale status voor Oekraïne zou betekenen dat het recht van volkeren op autonomie wordt genegeerd, het zou betekenen dat de onderwerping van Europa wordt voorbereid. De Oekraïners moeten worden geholpen om de Russen zo goed mogelijk tegen te houden of zelfs terug te dringen, zodat zij vanuit een sterke positie kunnen onderhandelen. De Russen richten veel schade aan met hun bombardementen, maar het moreel van hun troepen lijkt op een laag pitje te staan en hun offensief vordert niet overal zoals gepland.

De Vierde Wereldoorlog is in 2007 in München begonnen. Laten we de consequenties trekken, want het is de hoogste tijd om in te zien dat onze democratie wordt bedreigd. Binnen de NAVO moet er een Europese defensie komen en dus een politieke en militaire commando-eenheid, hetgeen een politieke unie, onafhankelijkheid en autonomie voor Europa veronderstelt. Politici praten er al 72 jaar over, maar, afgezien van de Gaulle, hebben onze machthebbers niets serieus ondernomen om het te verwezenlijken. Sinds de inval in Oekraïne beseffen de meeste van onze medeburgers dat er dringend behoefte is aan een Europese defensie. Laten we in de S€D mobiliseren om er bij de Europeanen op aan te dringen onze politieke vertegenwoordigers ot te roepen hierin verandering te brengen.